

Kaznovanje vojnih zločincev - naša sveta naloga

Včeraj je vojaško sodišče izreklo sodbo nad podlim izdajalcem slovenskega naroda, madžarskim vohunom Petrom Totom iz Genterovec. Bil je eden izmed tistih gnusnih okupatorjevih pomagačev, brez katerih Nemci, Madžari in Italijani ne bi mogli vršiti svojih zverstev nad slovenskim narodom. Kriv je množične izselitve slovenskih vasi z rodne grude v madžarsko taborišče Šarvar, kriv je stradanja, trpljenja in umiranja slovenskih internirancev. Kriv je prav tako kot okupator, ki brez pomagačev ne bi mogel opravljati svojih zločinov in zato ga je doletela ista kazen, ki čaka okupatorje.

Peter Tot, je kot član komitatskega odbora v Zalaegerszegu na seji leta 1941 v svojem govoru napadal Slovence in zahteval, da se slovenskim kolonistom v dolnjeldavskem okraju odvzame vsa zemlja in se jih izseli, ker so nevarni za Madžarsko. Poleg drugih Madžarov iz občine Gaberje je podpisal vlogo na veliko županstvo v Zalaegerszegu, v kateri je kot član komitatskega odbora zahteval izselitev in interniranje slovenskih kolonistov.

Dne 23. VI. 1942 so madžarski orožniki in vojaki obkolili vasi Kamovci, Dolga vas, Petešovci, Benica in Pince, v katerih so živeli slovenski kolonisti, večinoma žrtve fašističnega terorja iz Primorske in Istre. Zapovedali so slovenskim naseljencem, da morajo biti naslednji dan ob 6. uri zjutraj pripravljani za odhod v internacijsko taborišče. Vsak izseljenec je mogel vzeti s seboj samo prtljago do 25 kg. Imovino so smeli prodati samo Madžarom, ki so ponujali take cene, da je večina kolonistov prodajo ponosno odklonila. Naslednji dan zjutraj so madžarski vojaki in orožniki 630 slovenskih naseljenecv odpeljali v internacijsko taborišče v Šarvar.

Peter Tot je bil glavni pobudnik tega prisilnega izseljevanja. Kot madžarski vohun je še naprej ovajal prekmurske Slovence madžarskim vojaškim in civilnim oblastem v Dolnji Lendavi in bil sokriv trpljenja našega ljudstva pod madžarsko okupacijo.

Za to zločinsko delo ga je vojaško sodišče vojne oblasti za Prekmurje kot vojnega zločinca in narodnega izdajalca obsodilo na smrt s streljanjem, na izgubo državljanških pravic za vedno ter zaplembo imovine.

Kazen, ki jo slovenski narod pri svoji izdajalcem, ni maščevanje. Kazen je jamstvo, da se ne bo nikdar več ponovilo leto 1941 z vsemi svojimi strahotami, jamstvo za svoboden razvoj slovenskega naroda na slovenskih tleh. Narekujejo nam jo naše žrtve, naši talci, obsojenci, izseljenci, interniranci, naši požgani domovi, slovenski otroci, ki so zmrznili na poti v Slezijo, množični grobovi nortranjskih in dolnjelskih kmetov v slovenski grobnici na otoku Rabu. Kazen nam narekujejo stotisoči partizanov Jugoslavije, padlih za svobodo.

Leta 1918 smo odpustili vojnim zločincem in narodnim izdajalcem. Odpustili smo jim in ohranili življenje, da so mogli pripraviti novo vojno,

Jugoslovanska armada napreduje proti Zagrebu Bosansko Gradište osvobojeno

Beograd, 25. 4. Jugoslovanski generalštab javlja, da naše čete v Slavoniji hitro napredujejo na široki fronti proti zapadu. Osvobodile so mnogo krajev, med njimi: Paško, Malino, Lipovac, Stari Slatinik, Ciglenik, Bistrice, Katinci i. t. d. Zavzeta so vsa sovražna oporišča na levem bregu Vrbasa in osvobojeno Bosansko Gradište. Prav tako na-

predujejo naše čete v dolini Une, kjer so zavzele Oštrovac in Gnilovac.

Pri Sušaku je sovražnik utrpel velike izgube. Naše čete so zajele mnogo sovražnikov, zaplenile 35 topov, 55 strojnic in mnogo drugega vojnega materiala. Boji za Reko se nadaljujejo.

Pri Kordonu so odbite močne sovražnikove enote, ki so poskušale izvršiti izpad proti jugovzhodu. Na progi Virovitica — Koprivnica so partizanske grupe vrgle v zrak vlak in poškodovale železniško progo.

Južno od Kočevja je razbila naša vojska sovražni polk. Na Trnovski planoti pa je likvidirala sovražna oporišča in odbila izpad iz Gorice.

Rdeča armada zožuje obroč okrog Berlina Tretjina mesta zavzeta Sovjetski tanki in topovi razbijajo nemške barikade

Po vesteh angleškega radija so zavzele čete maršala Žukova Charlottenburg, čete maršala Konjeva pa Peta. Kakor Nemci sami javljajo, so se sovjetske čete pojavile tudi pri Wanseu. Zavzet je Nauen in več krajev zapadno od Berlina. Berlin je s tem skoraj popolnoma obkrojen, nemška vojska ima le še 15 km širok koridor za umik.

V Berlinu divjajo hudi boji. Ponekod se nemški oddelki predajajo, drugod zopet divje branijo. Rdeča armada je zavzela šlezjski kolodvor in kolodvor Spandau. S tem je zveza med Berlinom in Hamburgom pretrgana. Tisoči sovjetskih tankov in motoriziranih topov razbijajo nemške barikade. Nemci so vrgli v boj vse razpoložljive zračne sile, toda sovjetsko letalstvo je v nadmoči. Berlinski radio je obmolnil. Baje se je folksšturm uprl in se nemške čete tudi med seboj bijejo. Kakor javljajo iz Madrida, že dva dni ni mogoče dobiti poročil iz Hitlerjevega glavnega stana. Göbbels je izjavil, da se on in Hitler še nahajata v Berlinu, toda nihče jih še ni videl.

najstrašnejšo v zgodovini človeštva. Narodni izdajalci iz leta 1918 so organizirali peto kolono in skupno z okupatorjem pripravljali uničenje slovenskega in slovanskega rodu. Pripravljali so ga načrtno, izmislili so si najbolj zverske načine, da bi nas spravili s sveta. Naša dolžnost je, da jih tudi mi uničimo in zatremo načrtno, da jih poiščemo, pa naj bi se skrili na konec sveta. Tega niso sklenili samo izmučeni narodi Jugoslavije, to je sklep vseh zaveznikov, ki so ga potrdili na Moskovski in Krimski konferenci. Iztrebljenje vojnih zločincev, iztrebljenje vseh ognjišč nove vojne, je edino jamstvo trajnega miru.

Nečloveške žrtve in naporji so nas obvarovali narodne smrti in nas povodli v zmago. Kmalu bo končana vojna, združena bo Slovenija v Titovi Jugoslaviji. Vrnili se bodo na domove naši obsojenci, interniranci, izseljenci, naši junaški partizani. Na ruševinah bomo začeli graditi novo življenje. V svobodi se bo rodil nov slovenski rod. Srečna bodočnost tega rodu nam narekuje sveto nalogo: kaznovanje vojnih zločincev. Iztrebimo jih z naših tal, da od naših najmlajših, najmilejših odvremo strašno usodo, ki nas je pričakala leta 1941.

Boji za Berlin zahtevajo tudi velike žrtve med civilnim prebivalstvom in je že desetisoče žen in otrok izgubilo življenje, mnogo pa jih umira vsled lakote in žeje.

Na južni fronti prodirajo sovjetske čete proti mestu Wittenbergu. Zavzele so Grossenheim in se bližajo mestu Rissa ob Labi. Čete maršala Jeremijenka prodirajo od Opave dalje proti jugu na Češkoslovaško ozemlje.

Na zapadnem bregu reke Odre je nastopila popolnoma nova armadna skupina sovjetske vojske, ki bo prodirala in verjetno zavzela Mecklenburg.

Zavezniške čete so v treh dneh zavzele polovico južne Nemčije

Vojna poročila z zapadne fronte javljajo, da je polotok Fries in vsa severovzhodna Holandija že v zavezniških rokah. Jugovzhodni del mesta Bremena je zavzet. Na tem odseku se Angleži in Amerikanci pripravljajo, da bodo padli v hrbet nemškim četam, ki jih Rdeča armada pritiska z vzhoda. Po angleških vesteh je v koridorju, ki še deli sovjetske čete in Amerikance, prenehal vsak nemški odpor. V zadnjih dnevih so zavezniki osvobodili ujetniško taborišče Flossenburg pri Nürnbergu. V južni Nemčiji je nemška vojska doživela katastrofalen poraz. Zavezniške čete so v teku treh dneh zavzele polovico južne Nemčije. Na ozemlju, ki ga imajo obkrojenega Amerikanci in Francozi, se branita še dve močnejši skupini Nemcev in sicer se nahaja ena skupina ob reki Werra, druga pa v pogorju Jura.

Francoske čete so zavzele mesto Ulm in prodrle od tam še 40 km dalje. Amerikanci so prešli reko Regen

pri Regensburgu in prodirajo proti Passau-u. Po zadnjih vesteh so oddaljeni le še 55 km od avstrijske meje. Neka skupina ameriških tankov je včeraj nenadoma spremenila smer in začela prodirati proti Hitlerjevi gorski residenci Berchtesgaden. Kakor prodirajo sovjetske čete južno od Opave in zapadno od Brna, ki so ga že obkrožile, tako prodirajo tudi Amerikanci z zapada. Dosegli so mesto Cheb v Sudetih.

Zavezniki so zavzeli Modeno, Ferraro in Spezio

Nemška vojska doživlja tudi na italijanski fronti hude poraze. Dočim so še včeraj javljali, da se nemške čete v predmestjih Ferrare zagrizeno branijo, poročajo danes, da se je po 24 urah nemška posadka v mestu vdala. Prav tako je padla tudi Modena, na zapadni strani pa Spezia. Čete generala Aleksandra so prispele do reke Pad.

V Piemontu francoske čete dobro napredujejo, italijanski partizani pa so zavzeli obmejno mesto ob prelazu Simplonu, Domodossolo.

Grozote nemških taborišč

Zavezniške komisije si ogledujejo nemška koncentracijska taborišča in zaslišujejo jetnike, ki so ostali živi, ter njih mučitelje in prič. Neki nemški ujetnik je izpovedal, da so uporabljali nacistični zdravniki jetnike kot poskusne zajce. Počenjali so z njimi najrazličnejše poskuse, mučenje pa se je končalo vedno z usmrtnitvijo. Vse to so počenjali nacistični „zdravniki“ pod pretvezo „znanstvenega dela“.

Ogromne demonstracije proti italijanskim fašističnim izzivačem

Italijanski fašistični študentje so v Rimu vprizorili pred dnevi demonstracije in vrgli v poslopje, kjer se nahaja jugoslovanska vojna misija, bombo, ki je poškodovala poslopje, dočim človeških žrtev k sreči ni bilo.

Po Beogradu se je bliskovito razširila vest o predrznem fašističnem izzivanju. Ogromne mase ljudi so se spontano zbrale in prihajale iz pred-

mestij na Terazije. Poleg zastav so nosili v povorkah napise kakor: „Trst, Gorica, Reka — svoboda vas čeka!“ „Reka, Trst, Gorica — naša je pravica!“ i. t. d. Demonstrantje so vzklikali Jugoslovanski armadi, maršalu Titu, Rdeči armadi in našim zaveznikom. Demonstracije so se vršile pozno v noč in se jih je udeležilo nad 100.000 ljudi.

Teror v Grčiji

Monarhistični in fašistični oboroženi odredi v Grčiji uživajo vso podporo grške vlade in nemoteno vrše teror nad prebivalstvom. Demokratične grške organizacije pošiljajo dan za dnem protestne brzojavke regentu Damaskinosu, predsedniku vlade Plastirasu in predstavnikom zavezniških držav. Tako se n. pr. brzojavka glavnega odbora Eama (grške osvobodilne fronte) glasi:

Po vsej srednji in zapadni Makedoniji vlada zverinski teror. Organizacije narodnega odpora so dejansko izven zakona. Predstavniki vladnih organov ter oboroženi fašisti člani in voditelji teh organizacij preganjajo, žalijo, spravljajo v zapor in pretepajo do smrti. Aretiranih je na tisoče svobodoljubnih ljudi. Samo danes je bilo aretiranih 1800 ljudi. Oboroženi zastopniki oblasti so ubili 30 oseb, ranili pa 120. Po mestih in vaseh se spet oborožujejo „varnostni bataljoni“, ki so sodelovali z okupatorjem. Teror je hujši kakor med okupacijo. Vladni in fašistični vojaki vrše po vaseh množične racije, pobijajo nedolžne državljane, ropajo po hišah. Življenje in imovina nista zajamčena nikomur. Povsod vlada zmeda in nered. Niti en morilec še ni zaprt.

Brzojavka zahteva mednarodno komisijo, ki naj pregleda položaj v Grčiji, zahteva osnove demokratske vlade.

Med tem ko divja po grški Makedoniji teror, Makedonija v novi Jugoslaviji uživa vse pravice. Ona je ena izmed federalnih (zveznih) enot nove Jugoslavije z glavnim mestom Skopljem. Z velikim uspehom so bile pravkar končane volitve, prve zares svobodne volitve v Makedoniji. V novi Jugoslaviji se bo Makedonija srečno razvijala, v Grčiji, kjer je sedla ljudstvu na vrat stara predvojna gospoda, pa čakajo njen del Makedonije še težki časi.

Za naše kmetovalce

Prekmurje je očiščeno okupatorja. Škodi večino naših vasi je šla vojna tako, da je skoraj čutili nismo. Domovi, polja, gozdovi in travniki so ostali ohranjeni. Prišla je nova pomlad za nas vse in kliče tudi tebe, kmetovalec, k delu. Ali pa se zavedaš, da je to prvi osvobodjeni kos naše zemlje, ki ves čas vojne ni čutil pomanjkanja? Zdaj je prišel za nas dan preizkušnje, ko naj pokažemo, kako ljubimo svojo zemljo, kako smo voljni vse storiti in žrtvovati, da preženemo krvooločnega sovražnika z vsega slovenskega ozemlja.

Vse kmeto-gospodarsko delo se mora podvojiti. Naše Prekmurje mora postati prvo skladišče vseh poljskih proizvodov. Niti trohica zemlje ne sme ostati neobdelana! Nobena kmetiška panoga se ne sme zanemariti. V veliki meri posadite krompir, ližol in koruzo. Skrbno gojite govejo živino, svinje, perutnino (kokoši, race, gosi, pure) in domače zajce. Tudi čebelarstva se oprimate. Bliza se maj, mesec rojev. Vsak kmetovalec si naj nabavi nekaj rojev, tako da bo jeseni preskrbljen z medom, ki najboljšje nadomestuje sladkor.

Pri vsakem delu mislite na še neosvobodjene brate, ki bi radi sadili, sejali, orali, pa tega ne morejo. Pravimo jim mi usakdanji kruh, semenje za setev in saditev, odbirajmo plemensko živino, da bomo lahko pomagali našim bratom, v tistih pokrajinah ki kljubujejo Nemcem že štiri leta in so dali vse za svojo vojsko.

V. Beloglavec.

Lik sovjetske žene

Jeseni leta 1941., ko se je sovražnik bližal Moskvi, je odšlo iz mesta na tisoče moskovskih žena, da bi gradile obrambne utrdbe. Tri četrtine vseh obrambnih utrdb okoli Moskve so zgradile žene. V zimi 1942—43 so v glavnem žene preskrbele Moskvo in njene tovarne s kurivom. Same so prostovoljno opravljale tudi najtežje delo, sekanje drevov in drv.

Tudi žene Leningrada so izredno junaške. Niti za trenutek niso popustile v svoji vzdržljivosti in vztrajnosti pri delu, čeprav so živele v neposredni bližini fronte, da, na fronti sami. Neka tovarna je morala v določenem času izvršiti naročilo za fronto. Toda manjkalo je delavnih rok. Komsomolka Bjeljajeva, ki je prej delala le na enem stroju, je pogumno začela na dveh in že prvi dan je dosegla dvojno količino. Leningrajske delavke so bile pripravljene z lastnim dihanjem greti stroje, samo, da bi pripravile dovolj orožja in streliva za branitelje Leningrada.

Pozimi 1941—42 so leningrajska dekleta v mrazu 40 stopinj in pod ostrim topovskim bombardiranjem gradile ozkotirno železniško progo, da bi lahko pripeljale drva za prezebljeno mesto. Mladenke obkoljenega mesta so bile lačne, padale so od utrujenosti, toda niti ena ni popustila v nalogi, ki si jo je vsaka sama naredila zato, da bi bili fašisti čimprej premagani.

Žene in dekleta Leningrada so hrabro prenašale nadčloveške težave, ko so po cele noči bedele ob posteljah ranjencev, da bi jih iztrgale smrti. Lačne in izčrpane so vendarle dajale svojo kri, da bi rešile življenja borcev. V obkoljenem Leningradu, brez zadostne prehrane, je bilo šest tisoč dajalcev krvi!

Žene so našle v sebi dovolj moči celo zato, da so iz vojaških barak napravile prijetna in udobna stanovanja. Generalmajor Romanov piše: „Leningrajska dekleta nosijo v sebi silno moralno moč, s katero znajo plemeniti vso svojo okolico. Koliko duševne toplote, domačnosti in čistega prijateljstva vnašajo v trdo življenje fronte! Skrbna ženska roka ureja in krasi barake in skrbi za obleko borca. Kako mnogo pomeni ta ženska nežnost borcu na fronti, ki daleč od svojega domačega ognjišča opravlja surovo službo!“

Čeprav je vojna ojeklenila ženin značaj, ga vendar ni napravila surovega. Koliko materinske nežnosti je sovjetska žena darovala vojnim sirotam, koliko pozornosti poklanja borcem! Navada, vzeti tujega otroka za svojega, je postala navada vsega

naroda. Sirot pa ne jemljejo k sebi le žene, ki poznajo radost materinstva, temveč tudi prav mlada dekleta. Zgodovina bo ovekovečila podobo teh slavni narodnih hčera, postavila jih bo v isto mesto z onimi, ki z orožjem v rokah rešujejo otroška življenja pred podivjanimi dvo-nožnimi zvermi, ki so se zapodile v našo deželo...

M. Krškova.

Vojni bogataši

V vsaki vojni, v novejši zgodovini človeštva, je bilo tako, da so narodi krvaveli, dočim so se poedinci okoriščali na račun skupnosti. Vojni bogataši so zlasti uspevali v bivši svetovni vojni, seveda jih je pa še neprimerno več v tej vojni. Dasi še ni vsa Jugoslavija osvobodjena, vidimo že sedaj, da je ogromno ljudi obogatelo. Sodišča v Beogradu in drugih osvobojenih mestih imajo mnogo posla s temi izmečki človeške družbe. Časopisi prinašajo podrobna poročila, kako so razni tovarnarji služili v tem času vsakomur, samo da so si lahko nagrabili čim več bogastva.

Po nekaterih krajih naše države so se okupatorji menjali, toda vojni dobičkarji so bili uslužno vsem na razpolago. V času, ko je delovno ljudstvo trpelo strašno pomanjkanje in so ponekod celo nedolžni otroci umirali od gladi, so te ljudske pijavke uživale in si kopičile bogastvo. V času, ko so se po šumah borili in umirali najboljši sinovi naših narodov, so vojni dobičkarji prejeli iz okupatorjevih rok okrvavljen denar. Prodajali so okupatorju vse mogoče in tudi svojo narodno čast, samo da bi čimbolj obogateli.

Zdaj, ko se vojna nagiba h kraju, prihaja čas, ko bodo tudi vojni dobičkarji prejeli zasluženo kazen. Ti sovražniki ljudstva so gotovo računali, da se bodo tudi po zaključku te strašne vojne izmuznili in v miru uživali nakopičeno bogastvo. Toda njih računni so bili pogrešeni! V novi demokratični Jugoslaviji izvaja vso oblast ljudstvo, ki si je dobro zapomnilo, kaj so počenjali vojni dobičkarji v teh 4 letih vojne. Ljudska sodišča bodo sodila nepristransko in ne bodo prizanašala nikomur, ki se je v tem času okoristil na račun svojega naroda.

„Kar imam, use vam dam“

Kako so naši borci na Dolenjskem našli izdajalske belogardiste

Naša brigada že nekaj časa ni imela bojev. Borci pa zaradi tega niso spali, ampak so izrabili vsak trenutek za delo. Po zidovih hiš so viseli stenski časopisi, v katere so pisali borci o svojem življenju in željah. Po hišah je bil vzoren red. Borci so čistili in preizkušali orožje, da je bilo pripravljeno za boj. Tudi od nege in skrbi za orožje zavisi uspeh v borbi.

Vaščani, ki so delili hiše z našimi vojaki, so se že davno privadili novi družbi. Za pečjo je zibal na kolenih vojak gospodarjevega najmlajšega. Okrog mize je bila zbrana družba partizanov in deklet. Obujali so spomine in govorili o bodočnosti. Fantje so pripovedovali, kako so tolkli Nemce, dekleta pa o tem, kako prenašajo skozi nemške zasede pošto. Pa še nasmejali so se in zapeli.

Neko jutro smo zaslišali zunaj vasi strele. Naša zaseda se je udarila s sovražnikom, nato pa se potegnila k bataljonu. Spet je nastala tišina, mi pa smo ugibali: odkod bodo prišli? Kdo jih bo prvi zagledal?

Dolgo nismo čakali. Prišli so po grebenu griča nad vasjo. Prvi, drugi, tretji... Steli smo jih. Komandir je ukazal: „Tišina!“ Ko pridejo v vas v dolini, bomo udarili po njih. Jaz streljam prvi.“ Vaščani so nas gledali malo preplašeno in obenem radovedno, kako smo si iskali zaklone in se razporejali. „Dobri vojaki so partizani. Spet bodo naklestili švabobranci“, je rekel star možakar ženi, ki ga je silila, naj gre vendar v klet na varno.

Prvi sovražniki so že prišli v vas. Tedaj je zagrmelo. Vsi hkrati smo udarili po koloni, ki je preplašena obstala na čistini. Samo trenutek in že so se valjali beli izdajalci po tleh. Svinčenko iz naših mitraljezov so risale po visokem snegu smrtonosne črte. Domobranci so se spustili v dir in pri tem obupno mahali z rokami.

Prekmursko ljudstvo skrbi za sovjetske ranjence

V okraju Gornji Petrovci na Goričkem vaščani vsak dan pripravljajo za rusko bolnico in Rdeči križ mleko, jajca in drugo hrano. Tako daje n. pr. majhna vas Šulinci, ki ima komaj 80 hiš, za ruske ranjence na dan 40 l mleka in 200 jajc. Tudi pri obnovitvenem delu goričko ljudstvo z veseljem pomaga in popravlja ceste.

V Rabski dolini

Tudi porabska mladina, čeprav je bila zasužnjena celo tisočletje, ne stoji križem rok. Zastave in parole krase tamošnje kraje. V samem Monostru so slovenski napisi. Porabska mladina v Gornjem Seniku je zbrala na lastno pobudo 300 P, 120 jajc in 1 kg masti za jugoslovansko vojsko. Po vaseh se je pojavil na stenah proglas delegacije SNOS-a, katerega čita vse prebivalstvo z velikim zanimanjem. Neka ženica je dejala: „No, hvala Bogu, slovenski je, bom vsaj razumela.“

Vsem prijateljem in znancem naznanjamo, da je umrla naša draga mama

Slava Kūhar, roj. Lovrec

Obenem z njo je sovražna granata usmrtila tudi njeno dolgoletno pomočnico

Magdo Cigan

Ižakovci, 23. 4. 1945.

Družina KŪHAR.

Miting v Fokovcih

V Fokovcih se je 22. t. m. vršil miting, ki se ga je udeležilo blizu 200 ljudi iz vasi in bližnje Goričke. Odposlanstvo delegacije Slovenskega narodno osvobodilnega sveta, ki je prišlo iz Sobote, je sprejela s cvetjem šolarka iz Fokovcev. Svoje ljudske zastopnike in borce so ljudje navdušeno sprejeli. Med vsesplošnim vzklikanjem maršalu Titu in novi Jugoslaviji je govoril o borbi slovenskega naroda partizanski borec tovariš Franček Majcen, ki se je boril v Prekmurju proti madžarskim okupatorjem. O novem slovenskem življenju v federativni demokratični Jugoslaviji je govoril član delegacije SNOS-a tovariš Boris Kocjančič. To prvo ljudsko zborovanje so navzoči zaključili s petjem slovenske himne.

Toda nihče ni pritekel daleč, ker ga je že po nekaj korakih zadela krogla. Opotekel se je in padel v sneg.

Na nasprotnem grebenu je postavil sovražnik nekaj mitraljezov. Še eno uro smo se dajali, potem pa so jo belci odkurili proti nemški postojanki, kjer so jih čakali Nemci. Zmerjali so švabobranci in se norčevali iz njih. Švabobranci pa so si v onemogli jezi grizli ustnice.

Pritisnili smo za umikajočimi se Švabi in švabobranci in jih nagnali daleč stran od naših osvobojenih vasi. Ko smo se vrnili v vas, so nam prišli vaščani naproti. „Dobro ste jih našli“, so rekli. Komaj smo spravili skupaj toliko voz, da smo odpeljali njihove mrtvece. Prinesli so nam kruha, klobas in vina. Neki starček je postavil pred nas vso pijačo, ki jo je imel doma. Neka kmetica pa je prinesla zadnji hlebec kruha, češ: „Kar imam, use vam dam. Moj mož in sin sta pri vas, bogve kje se tepeta z Nemci. Zdaj ste vi vsi moji sinovi“

A. T.